

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 140.—
Pe o jumătate de an Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poșta)
Telefon Nr. 182

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 12
Prețul inseratelor:
Un șir pe lit 8 Lei pentru fiecare publicare

După deschiderea parlamentului

Joia trecută, în 15 Noembrie, s'a deschis parlamentul, cu întârziere de o lună. Situația grea, internă și externă, făcea pe mulți să creadă, că s'ar putea întâmpla, ca până la 15 Noembrie să se producă o schimbare de guvern, în urma căreia să nu mai aibă loc deschiderea Corpurilor Legiuitoare actuale. Dar aceasta nu s'a întâmplat.

Astfel deschiderea parlamentului a avut loc în modul obișnuit. Maestrea Sa Regele Carol a citit mesagiul regal, care cuprinde planul de lucru al guvernului. Se va schimba din nou legea administrativă, se vor discuta unele legi de natură economică, se vor căuta mijloacele necesare pentru o mai bună înzestrare a armatei etc.

Dar nici Camera nici Senatul n'au început momentan discuția asupra celor pomenite în mesagiul regal. A treia zi după deschidere s'a luat vacanță de 8 zile, adică până la 26 Noembrie. De ce? Se crede, că pentru a putea unui să lucreze la o bună reușită a împrumutului, în județele lor, iar alții să se liniștească puțin.

Căci ce s'a întâmplat, îndată, a doua zi după deschidere? Încă la alegerea birourilor s'au ivit frecări între tinerii și bătrânii liberali. Dar asta calea-valea.

Bomba cea mare s'a dat, Vineri 16 Noembrie, prin publicarea raportului în afacerea Skoda, care a fost întocmit de către deputatul Bentoiu. Acest raport atacă partidul național-tărănesc, cum nimenea nu s'a așteptat. Sunt și mulți liberali, cari susțin, că ce s'a făcut nu va duce la bine.

Înainte de deschiderea parlamentului, oamenii politici din apropierea primului ministru Tătărescu, ca și acesta însuși, declarau că voesc o conlucrare pașnică îndeosebi cu partidul național-tărănesc, ca cel mai mare partid al țării.

Când colo, a venit bomba Skoda, care a fost ca un olei pe foc, în rândurile tuturor partidelor politice. Dacă Camera își începea îndată ședințele, desigur că momentan se porneau și obișnuitele discuții vehemente. Cine este atacat fără cruțare, desigur că are dreptul să se apere iarăși fără orice cruțare.

Dar e curios un lucru. Oameni politici nepărtinitori, ca și alte persoane îngrijorate de situația internă și externă a țării, se întreabă: Oare cui vrea să folosească raportul atât de vehement, al lui Bentoiu asupra Skodei? Pe deoparte a îngreunat poziția guvernului, destul de hărțuit și așa, iar pe de altă parte a provocat partidul național-tărănesc, care a declarat că va începe fără cruțare lupta de răsturnare a guvernului.

Unele guri rele spun, că șeful partidului liberal Dinu Brătianu ar vrea să împingă lucrurile la demisia guvernului. Guvernul având și așa destule greutăți, dacă îl va mai ghionti zilnic și partidul național-tărănesc, o să se clatine și va cădea.

Fapt este, că național-tărăniștii au fost atacați de raportorul Bentoiu într-o

măsură nemeritată. Și aceștia n'o să-i rămână datori, îi vor plăti cu vârf și îndesat. Căci așa o luptă politică, cum înțelege Bentoiu, e totuși prea mult.

Spre pildă, în raportul său, deputatul Bentoiu propune trimiterea în judecată a fostului ministru de justiție Mihai Popovici. Și cu ce motivează? Bentoiu presupune, că Mihai Popovici a împiedecat găsirea unor acte doveditoare — când s'a făcut percheziția în birourile lui Seletski, — prin faptul, că ministrul Popovici a fost de părere să înceteze percheziția, fiind vorba de o mare firmă a unei țări aliate.

Această vină adusă dlui fost ministru Popovici a surprins pe mulți, când se știe, că cu totul alte persoane au fost învinuite că ar fi luat spert, n'au făcut comenziile cu grija necesară etc.

Contra fostului ministru de război Cihoschi încă aduce învinuiri grave raportor

rul Bentoiu, că ar fi neglijat să controleze din destul prețurile aprobate pentru tunuri. Deasemenea este învinuit prin presupunere, fostul senator Romul Boilă, că ar fi putut lua bani dela oameni aproape de Skoda, ca să mijlocească facerea comenzilor militare la Skoda.

Dovedit nu este însă nimic, din cele susținute de raportorul Bentoiu. Nu este deci mirare, că membrii național-tărăniști cari au făcut parte din comisia de anchetă parlamentară, prin dl Armand Călinescu au prezentat un contra-raport față de al raportorului Bentoiu.

La așa ceva nu s'au așteptat liberalii. Ambele rapoarte vor ajunge acum în discuția întregii comisii din anchetă, apoi în fața Camerei deputaților. Aceste discuții nu se vor sfârși prea repede.

Între timp, durere, executarea comenzilor la Skoda întârzie: Se spune, că unele cercuri militare sunt chiar îngrijorate de aceste stări, îndeosebi văzând cum se agravează situația politică externă.

Școli primare cu internate

Introducerea limbilor franceză și germană la unele școli primare

Dl ministru al instrucțiunii Dr. C. Angelescu a semnat zilele trecute o decizie, prin care se hotărăște introducerea — de bună voie — a limbilor franceză și germană, ca obiect de învățământ în școlile primare din București, Galați, Ploiești, Brașov, Cluj, Timișoara, Sighișoara și Sibiu. În aceste orașe se vor înființa și școli primare cu internat.

Inspectorii generali ai învățământului primar vor stabili, după nevoi și după cererea localnicilor școlile la care se va

preda limba franceză sau cea germană, precum și școlile care urmează să funcționeze ca școli primare cu internat. Hotărârile luate vor trebui după aceea aprobate de minister.

Ideia aceasta nu e rea. Copiii mici învață ușor limbile străine. Și le va fi numai de folos, dacă cât mai mulți copii vor învăța de mici limba germană sau franceză. În unele orașe se va propune numai una din cele două limbi, dar vor fi orașe unde se vor învăța ambele limbi.

Împrumutul pentru înzestrarea țării

durează încă până la 30 Noembrie

Atragem din nou atenția aceloră, cari au ceva bani disponibili, că fac un lucru bun, în interesul lor propriu ca și al Statului, dacă iscălesc la împrumutul pentru înzestrare, care aduce sigur 4%, la sută dobândă, cum și alte multe câștiguri, la tragerile ce se fac în fiecare an.

În vremea modernă de azi e greșit a ține banul în loc sau chiar ascuns. Ori îl pui cu dobândă la o bancă bună, ori subscrii la un împrumut de stat cum este cel de față. Cea mai mare garanție o dă Statul, deci aci trebuie să ajutăm și noi cetățenii.

Până la încheierea subscripției mai sunt câteva zile. Până acum s'au iscălit câteva miliarde de lei. Între subscriitorii sunt și mulți oameni dela țară, cari au înțeles să dea ajutor Statului. Guvernul a spus, că o comisie specială va îngriji și supraveghia buna împărțire a banilor: pentru înarmarea țării, pentru drumuri și alte necesități ale Statului.

Cețiți cele publicate de ministerul de finanțe, la pagina 6 a foii de azi. Acolo aflați și alte amănunte.

Legăturile României cu Rusia

Vor putea veni acum acasă toți prizonierii din Rusia?

După cum se știe, astă-vară s'a făcut învoiala — între ministrii de externe N. Titulescu din partea României și Litvinov din partea Rusiei Sovietice — pentru reluarea legăturilor diplomatice și comerciale între cele două țări. Aceste legături erau întrerupte din anul 1917, când a erupt revoluția pe frontul militar rusesc.

În lunile din urmă s'au ținut mai multe conferințe la București, unde s'a discutat împlinirea diferitelor forme. Însa-

larea nouilor ministri fusese plănuită pe luna Octombrie, apoi s'a amânat pe sfârșitul lui Noembrie. Ministrul Rusiei Sovietice la București a fost numit Mihail Gorkovskiy, iar al României la Moscova este Edmond Ciuntu, fost până acum ministrul României în Ankara, capitala Turciei.

Legăturile comerciale

cu Rusia interesează pe foarte mulți cetățeni români, îndeosebi pe Basarabeni, cari înainte de răstoiu își vindeau produsele

lor în orașele din Ucraina rusească și mai încolo până spre Moscova.

Acum după reluarea legăturilor diplomatice, se va așeza la București și o comisie sovietică pentru aranjarea de afaceri comerciale cu România. După cum se știe, în Rusia nu se mai face comerțul de către negustori particulari, ci toate cumpărăturile din țări străine se fac prin comisii numite de guvernul sovietic. Așa vor vinde sau vor cumpăra Rușii și din România.

Temerea de un nou războiu

Ce așteaptă Europa dela Saar? — Se va putea înconjură războiul, între Franța și Germania, pentru această provincie?

În revista cehă „Přítomnost” (Prezentul) a apărut un articol despre Saar, care cuprinde multe interesante amănunte. Din acestea dăm și noi unele părți, în legătură cu un ținut, către care sunt îndreptați de prezent ochii întregii lumi.

Ce nu spun Germanii

Ziarele germane nu discută spre pildă următorul lucru: Votarea nu trebuie să fie hotărâtoare. După tratatul de pace dela Versailles, votarea nu trebuie să schimbe neapărat starea de acum în Saar, ci totul poate rămâne și pe mai departe ca în trecut.

La încheierea păcii s'a avut în vedere, că după 15 ani poporul din Saar să aibă dreptul să putină să voteze, dacă vrea să fie pe viitor tot neatârnat (ca acum), sau să fie alipit la Franța ori înapoi la Germania.

Rezultatul votului se face cunoscut Ligei Națiunilor la Geneva, unde se va hotărî dacă urmează să se ia în considerație dorința poporului sau dacă trebuie să i se ia conducerea.

E foarte cu putință, ca la votare 40 la sută din voturi să fie contra și 60 la sută pentru Hitler. În acest caz Societatea Națiunilor poate spune: Între astfel de împrejurări nu putem arunca în brațele teroarei hitleriste o însemnată minoritate a populației din Saar.

Obligațiile Germaniei

Dar chiar dacă întreagă populația Saarului s'ar declara pentru alipirea la Germania, aceasta nu se poate face așa ușor. Conform tratatului de pace, Germania e obligată să plătească Franței 300 milioane mărci în aur. Ori acest lucru e cu neputință, fiindcă de prezent toată rezerva de aur a Băncii Germane este de numai 78 milioane mărci aur.

Planurile lui Hitler

Astfel Hitler duce populația Germaniei la disperare. Lămurirea nu stă decât în situația din Germania. Hitler, care adâncește din ce în ce criza financiară a țării, care n'a înfăptuit nimic din toate promisiunile lui, decât cele față de marea industrie și trebuințele junkerilor săi, încearcă acum să se refacă cu un succes în politica externă. S'a părut că cel mai favorabil teren pentru un astfel de succes este Austria, a apărut însă acolo cu toată energia Mussolini și acțiunea hitleristă a încetat. Speranța s'a îndreptat acum spre Saar.

De aceea e foarte posibil ca pe baza plebiscitului (votului), unele trupe germane să ocupe Saar-ul.

În acest caz armata franceză va primi ordin să înainteze peste granițele Saar-ului și asta înseamnă războiu.

Cum se prezintă votarea

Pot vota numai cetățenii, cari locuiau acolo în 1919. Numărul lor se ridică la

Dar prizonierii din Rusia?

De aceștia încă mai sunt pe acolo, căci ei, săracii, nu s'au putut întoarce acasă în anii din urmă, din cauza greutăților ce le făceau Rușii. Acum, după reluarea legăturilor cu Rusia, se schimbă și situația prizonierilor noștri ce mai sunt prin Rusia. Ei vor putea veni mai ușor acasă. În scurtă vreme nu vor mai avea nici o greutate în această privință. Odată legăturile luate, se vor da și pașapoarte pentru Rusia.

250.000. Populația e germană, vorbește nemțește, gândește nemțește și bucuroasă s'ar întoarce la Germania. Putința unei alipiri la Franța nu prea are sorti de izbândă. Francezii au înțeles acest lucru și de aceea au renunțat să mai facă propaganda cuvenită. Numai în ultimul timp au început și aceasta din motiv de reprezentare. Nici chiar pentru păstrarea stării actuale nu s'ar fi obținut o majoritate de voturi, dacă n'ar fi venit Hitler la putere.

Pentru Saar hotărârea se pune acum în felul următor: pentru Hitler sau contra lui.

Situația economică în Saar

Saar e un ținut de frontieră. Populația stă în continuare legături economice cu germanii din Imperiu. Situația economică nu e atât de strălucită. Moneda acolo e francul.

Pentru o marcă germană nu vei primi nimic în Saar. Chiar și micii cetățeni, care în sufletul lor sunt pentru Hitler, refuză totuși să priască marca germană. Desigur dorința lor e Hitler, însă banii rămân francii francezi.

Populația urmează să se pronunțe pentru Germania sau pentru status quo (starea de acum), care prezintă următoarea scumpete a vieții:

	în Germania:	în Saar:
pâine, un kg.	1.20 m. germ.	0.72 m. g.
lapte	0.26 " "	0.20 " "
cartofi, un kg.	0.28 " "	0.10 " "
ulei, un litru . .	2.20 " "	0.50 " "
margarina, kg. .	1.80 " "	0.80 " "
grăsime, kg. . .	2.20 " "	0.80 " "
ouă, bucata . . .	1.— " "	0.50 " "
carne de măgar, kg.	2.40 " "	1.14 " "
zahăr, kg. . . .	0.80 " "	0.56 " "

Cu toată simpatia, pe care ar avea-o cetățenii pentru Hitler, nu vor înțelege desigur să-și scumpească existența alipindu-se de Germania. Neamțul nu e chiar așa de idealist, cum se povestește despre cetățeanul din Germania hitleristă.

E asigurată libertatea votului?

Comisia guvernamentală din Saar a lăsat toate chestiunile tehnice ale alegerii în seama Comisiei Societății Națiunilor, însărcinată cu aceasta. După cele ce Comisia dela Geneva a făcut până azi, se poate presupune, că votarea — fixată pe ziua de 13 Ianuarie 1935 — va avea loc în condițiuni libere.

La fiecare comisiune de vot va fi instalat câte un secretar italian, votarea și număratoarea voturilor vor fi supravegiate de streini, iar supravegherea o va avea poliția formată din italieni, cari vorbesc perfect nemțește.

Din partea poliției locale iau parte numai șase oameni încărcăți într'un automobil, care va parcurge străzile și șoselele ținutului pe la localurile de vot. Ceps.

ITALIA încă are destule necazuri. Numai așa înțelegem, că guvernul italian a hotărât să dea bonuri de tezaur pentru suma de două miliarde lire (cam 17 miliarde lei), cari se vor replăti de stat în timp de 9 ani. Dobânda este de 4 la sută. Noua emisiune se bucură de aceleași avantajii ca și emisiunile din trecut. — Aceste bonuri de tezaur sunt ca și un împrumut. Cu aceste bonuri statul face plăți, urmând a răscumpăra bonurile în timp de 9 ani.

GERMANIA e un adevărat arsenal de războiu, scriu în timpul din urmă ziarele engleze. Numai în niște uzine din Hanovra lucrează 6000 muncitori la construcții de avioane. Uzinele Telefunken lucrează din greu pentru armată și marină. Spre insula Rügen nu poate nimeni călători, acolo se construiesc aerodromuri și fortificații. La Karlhorst sunt mari rezervoare pentru benzină. Uzinele Krupp fabrică din greu munițiuni. Săptămâna de lucru este de 56 ore. La frontiera polono-germană se construiește un canal foarte lung, care să fie umplut cu apă în caz de nevoie. În spațiile canalului vor fi cupole de beton pentru mitraliere și tunuri antiaeriene.

ANGLIA își sporește aviația. Așa scriu ziarele engleze. Îndeosebi va fi sporită aviația care face legătura cu coloniile engleze, precum și escadrilele de pe coasta de sud a Angliei.

STATELE UNITE s'au declarat pentru controlul fabricării de arme. Fabricanții să nu aibă voie a ține depozite de munițiuni în rezervă. Arme să poată fabrica numai pe baza unei comande adevărate. La Geneva să se organizeze o comisie, care să cerceteze și să publice toate comenzile de arme. — Hotărârile acestea sunt bune, dar nu avem mare nădejde, că vor fi duse la îndeplinire.

Plata datoriilor intrate în conversiune

La 15 Noemvrie expirase termenul pentru plata primei rate a datoriilor intrate în conversiune. Dar aglomerația la bănci fiind foarte mare, termenul de primire a ratei s'a prelungit. Băncile primesc încă mereu plăți.

Indemnăm pe oameni să-și facă socotelile — dacă mai sunt de aceia cari încă n'au plătit — și să se ducă să-și aranjeze plata. Ratele nu sunt mari. Datoriile trebuiesc odată plătite și rânduie.

Ar fi foarte neplăcut, ca să rămână oameni fără reducerea legală, din cauză că n'a plătit la vreme. În curând se va încheia de plata primei rate.

Japonia merge spre războiu?

Numai așa putem înțelege diferitele pregătiri, ce le face această țară. Mai nou se anunță, că în aceste zile Japonia va hotărî denunțarea (abzicerea) învoelii navale dela Washington. Prin această învoială, Japonia cu Anglia și Statele-Unite erau legate asupra înarmărilor pe mare, ca adică, nici una să nu construiască mai multe vapoare de războiu decât cum s'au înțeles între ele.

Termenul acestei învoeli este acum pe sfârșite. Japonia declară, că nu vrea să mai iscălească prelungirea învoelii, ci vrea să aibă mână liberă. De ce!

În unele cercuri politice din Londra se susține, că după denunțarea învoelii navale dela Washington, Japonia va încheia o alianță cu Germania. Un consiliu secret de războiu, prezidat de împăratul Japoniei, va discuta în zilele acestea chestiunea alianței cu Germania, care va recunoaște și statul manciurian.

Iată cum se țes firele: Japonia vrea să se întărească în Manciuria, care a fost ocupată de Japonezi în luptele din ultimii doi ani; America și Anglia nu văd bine aceasta; în schimb îi convine Germaniei, care ar vrea să asmuțe pe Japonezi și asupra Rusiei, ca apoi la urmă să sară și Germania asupra Rusiei.

Ce se petrece în alte țări

CEHOSLOVACIA și ROMÂNIA vreau să încheie o nouă convenție comercială. Delegații cehoslovaci au sosit zilele trecute la București, unde au început discuția cu delegații români. Ședințele se țin la Ministerul de Industrie și Comerț. — Dorim succes discuțiilor și o mai bună învoială ca în trecut. În chestii economice aliații cehoslovaci se arată totdeauna foarte sgârșiți.

IUGOSLAVIA e încă mereu frământată, în urma asasinării regelui Alexandru. În cercurile politice din Belgrad se spune: Faptele dovedite până acum arată, că îngrozitorul complot a fost pus la cale în Ungaria, fiind îndreptat contra siguranței statului iugoslav. Guvernul va aduce probe, că autoritățile ungare au fost complice în crima dela Marsilia. E foarte probabil, că chestia se va discuta și de către Liga Națiunilor.

INFORMATIUNI

GRÂUL DE TOAMNĂ poate ajunge în pericol, dacă vremea caldă de prin unele părți ale țării mai durează. Pe alocuri grâul va da în spic sau va căpăta rugina galbenă, care distruge semințele de grâu. Numai o iarnă aspră poate să omoare germele acestei rugini. Rugina brună a făcut mari pagube culturilor de grâu acum doi ani. Oamenii cu prevedere vor face bine să fie cu grijă la întreținerea grâului. Păstrați grâul, până când se mai îndreaptă vremea.

† **CARDINALUL GASPARI**, fost în rangul unui secretar de Stat al Papei, din 1914 până la 1930, a încetat din viață la 18 Nov. 1934, în vârstă de 92 ani. În timpul funcțiunii, răposatul era acela care judeca și hotăra asupra celor mai gingașe chestiuni ale bisericii catolice.

TERORIȘTI croați și maghiari, refugiați dela Janka Puszt, plănuiesc — după cum se anunță din Londra — asasinarea regelui Angliei și a Prințului de Wales, cu prilejul nunții ducelui de Kent și a principesei Marina a Greciei. Nunta va avea loc în săptămâna viitoare. Poliția și siguranța din Londra a luat întinse măsuri de pază.

UN TRANSPORT DE AUR în valoare de 6.578.000 dolari, a sosit săptămâna trecută, din Franța la New-York. Un al doilea transport, în valoare de 5 milioane dolari, va urma în curând. Aurul e trimis de Banca Franței la Banca de Emisiune a statului în New-York. — Transporturi așa mari de aur își au tâlcul lor, care se va simți în curând.

VOM AVEA FRUCTE în anul viitor? se întreabă mulți oameni, în urma timpului cald, care a adus cu sine înmugurirea pomilor în diferite părți ale țării. Se susține, că mugurii de floare odată deschși și venind frigul peste iarnă, este exclus ca la primăvara viitoare să mai avem alți muguri de flori. Am fi deci amenințați, ca la vara viitoare să avem puține fructe.

O **FETIȚĂ**, ucenică la o croitorie din Galați, s'a îmbolnăvit deodată în zilele trecute, căzând în nesimțire. Patronul a dus-o îndată la spital, unde nici după 4 zile nu a putut fi adusă la viață, zăcând în nesimțire. Până acum medicii n'au putut constata boala.

MONOPOLUL CEREALELOR a fost introdus în Cehoslovacia în anul trecut. Ministrul de agricultură Hodja a declarat de curând, că acest monopol a adus avantajii agricultorilor cehoslovaci. Prețurile sunt fixate la un câștig potrivit. Concurența e împiedecată. Cumpărarea de cereale străine o face statul. Anul acesta Cehoslovacia a cumpărat 6000 vagoane cereale din Iugoslavia și alte 4000 vagoane au fost aruncate. Din acestea s'au și adus 3500 vagoane.

O **GRAVĂ NENOROCIRE** s'a întâmplat pe podul Borcea de lângă Cernavodă. O schelă cu opt lucrători s'a prăbușit în Dunăre, în timpul când ei vopsiau podul. Oamenii lucrau pe o grindă suspendată, când pe neașteptate s'a rupt cârligul de fier, care susținea schela și cei opt lucrători s'au prăbușit în Dunăre. Barca de salvare a sărit imediat în ajutorul lucrătorilor, cu toate acestea au putut fi salvați, numai șase dintre ei, doi găsindu-și moartea în valuri.

S'AU FURAT bijuterii în valoare de 400 mii lei la Alba-Iulia. În noaptea de 19 Noemvrie dl. dr. Grigore Gherman, decanul baroului din Alba-Iulia, lipsind de acasă a fost jefuit de niște răufăcători, cari s'au introdus în locuință, furând toate bijuteriile cari se aflau într'un dulap.

CARNETELE CU REDUCERE PE C. F. R. pentru funcționari, militari, pensionari, I. O. V. și cheferiști, se vor schimba cu începere dela 1 Ianuarie până la 1 Aprilie 1935, când vor intra în vigoare noile carnete. — Amănunte va primi la vremea sa, fiecare interesat adresându-se acolo de unde în trecut a primit carnetul sau viza de prelungire. Luați seama de aceasta pensionari, invalizi, văduve și orfani de războiu!

TAXA VAMALĂ LA UNTURĂ în Germania, a fost redusă dela 100 mărci la 40 mărci pentru 100 kilograme, pe timpul dela 22 Oct. 1934 până la 31 Martie 1935.

PORCII PENTRU EXPORT vor fi pe viitor mai aspru controlați. Cehoslovacia a pus noui condiții, cari vor îngreui exportul nostru. Anume: porcii de rasa Mangalița vor trebui să aibă o greutate de 180 Kgr., iar cei de rasa York o greutate de 140 Kgr. Cântărirea se face la graniță. De aceea se cere ca la încărcare în vagon un porc Mangalița să aibă 200 Kgr. și York 150 Kgr. Acestea sunt numai șicane de-ale „aliaților” cehoslovaci, cari vreau cu astfel de metode să îngreuneze exportul nostru, în favorul agricultorilor cehoslovaci.

O **IARNĂ GREĂ** prevăd învățații, cari se ocupă cu studierea vremii. O primă perioadă de umiditate (ani ploioși) a început în 1909 și s'a sfârșit în 1919, iar a doua perioadă a început în 1920 și va dura până în 1945. În perioada doua vor fi 10 ani de secetă, o vară rece și ploioasă (1931) și 15 ani (1930—1945) de ierni grele, din care iarna 1936—1937 va fi o iarnă teribilă grozav de grea. Iarna care vine încă va fi destul de friguroasă: primul val de frig a fost la sfârșitul lui Octomvrie, al doilea va fi la sfârșitul lunei Decemvrie și începutul lui Ianuarie, iar cel mai puternic val de frig este anunțat pentru Februarie.

ARSENALUL ENGLEZ din Woolwich e vorba să fie mutat pe coasta de apus a Angliei. Așa propun conducătorii armatei, cari prin aceasta vreau să fie mai la adăpost de oarecari atacuri aeriene din spre Germania.

IEFTINIREA CĂLĂTORIEI CU TRENUL. Direcțiunea căilor ferate a făcut, în cursul acestui an, diferite reduceri pentru călători, îndeosebi în cursul verii. Urmarea acestor reduceri a fost, că a crescut numărul călătorilor în mare măsură. Astfel au sporit veniturile căilor ferate cu 318 milioane lei, în timpul dela 1 Ianuarie până la 31 Octomvrie 1934, față de timpul corespunzător al anului 1933. Sporul s'a constatat atât la călători, cât și la mărfuri. În fața acestor bune rezultate, direcțiunea generală a căilor ferate a hotărât întocmirea unui nou program de reduceri, prin care se speră o și mai mare creștere a veniturilor căilor ferate. Foarte bine, că se efițește tariful căilor ferate. Noi am scris destul în foaie, că scumpirea trenului, îi aduce pagubă nu câștig. Acum s'a produs dovada.

PLOI MARI ȘI INUNDAȚII. Pe când în țara noastră avem un timp destul de frumos, din alte țări se anunță ploi mari și inundații. Ploile continue din ultimele zile au cauzat mari inundații în toată Iugoslavia. Râul Sava a inundat în Croația și Slavonia mii de hectare și mai multe sate. Râurile din Bosnia au crescut foarte mult. Cel mai mare pericol a fost în Herțegovina, unde râul Narenta a crescut într-o noapte cu 14 metri, dar a doua zi a scăzut cu 8 metri. Câteva sate au fost evacuate. Circulația căilor ferate în Herțegovina a fost întreruptă, multe poduri fiind rupte. Din Paris s'a anunțat, cu data de 19 Nov., că în sudul Franței s'au revărsat numeroase râuri, în urma ploilor din ultimele zile. Drumurile se află sub apă. Au mai fost inundate câmpul de instrucție și aerodromurile din Sf. Rafael și Frejus.

TÂRG DE TAURI LA SIBIU. În ziua de 27 Noemvrie 1934, se va ține un târg de tauri de rasa Simental și pinzgau în orașul Sibiu (târgul de vite).

AVIZ. În vederea soluționării cât mai grabnice a cererilor prin care se solicită impuneri și scăderi de impozite, aceste cereri se vor depune direct Circumscripțiilor de constatare respective, cerând dovadă pentru predare.

NUMERI DE PROBĂ din „Foaia Poporului” trimitem tuturor cari ne cer, în mod gratuit. E destul a ne trimite adresa, pe o carte postală.

DE EXARENDAT sau de vânzare în județul Sibiu o avere de 250 jugăre cu edificiile corespunzătoare. — Informațiuni se pot primi la avocatul Dr. Kovács Endre în Aiud.

CĂLINDARUL POPORULUI

pe anul 1935 va fi în curând gata. Ca și în anii trecuți, el va avea un cuprins foarte bogat, cum puține alte calendare mai au. Cetitorii vor putea găsi acolo istorioare interesante, chiuituri, sfaturi pentru gospodine chipuri interesante, mersul târgurilor, poezii populare și alte lucruri folositoare și distractive.

Nici un știutor de carte să nu rămână fără Călinarul Poporului în casă. Prețul lui foarte modest face să poată fi cumpărat de toată lumea.

Mai amintim și aceea, că abonații „Foil Poporului” cari își plătesc abonamentul pe un an înainte, vor primi în dar un calendar.

Deci nu uitați a vă îngriji de a avea un Călinar al Poporului. Și recomandați-l și altora.

PUBLICAȚIUNE. Se aduce la cunoștința tuturor salariaților publici, că Onor. Ministerul de Finanțe, în urma numeroaselor cereri înaintate, a aprobat reținerea în 6 rate lunare a sumelor pe care aceștia doresc să le subscie la „Imprumutul de Inzestrare a Țării” cu condițiunea ca suma subscrisă să fie cel puțin echivalentul salariului net lunar ce îl primește fiecare. Autoritățile sunt rugate a întocmi și trimite Ad-ției de Incasări și Plăți, tabloul de subscriere în dublu exemplar, cu indicațiunea sumei ce voește a subscrie fiecare funcționar și semnătura în dreptu-i. Pe baza acestui tablou și după aprobarea ce se va da, de Minister, se vor face reținerile lunare, în vederea acoperirii, în termenul fixat a sumelor subscrise.

Ambrosi, Fischer & Co, Aiud, au editat iarăși în execuție ireproșabilă noul catalog de sorturi și prețuri pentru anul 1934/35. Anexa conține instrucțiuni prețioase asupra altoiului și culturii de pomi fructiferi. Îndeosebi de bogat e asortimentul de trandafiri.

Bijuterii, ceasornice, Tacâmuri, Verigheta, obiecte pentru cadouri la **Emil Höchsmann,** Bijuterii Sibiu, strada Regina Maria 41 15708

Răi plătitori la Foaie

Cu durere constatăm, cât este de mare numărul celor ce nu plătesc gazeta. Și între ei sunt și de cari pot dar nu vreau. Aceasta nu este nici frumos, nici lucru creștinesc. Dintre aceștia mai dăm azi pe următorii: Pavel Sofan, Cărpiniș, up. Gârbova; Miloși Truța, Cămpina; Ioan Budișan, Cherechiu, jud. Arad; Petrușiu Grigorie, Ciaca, jud. Someș; Gavrilă Nascu, Coșbuc, jud. Năsăud; Oaida Traian, Daia, jud. Târnava mică; Gheorghe Cămpian, Dârlos, up. Mediaș; Achim Fișorean, Dăisoara, jud. Târnava mare; Ioan Mureșan, Deda, jud. Mureș; Ioan Avram, Dejani, jud. Făgăraș. — Alții vor urma dacă nu-și plătesc datoria.

Către cetitorii noștri!

IUBIȚI ABONAȚI!

După cum v'am înștiințat la timpul său, începând cu 1 Ian. 1934, ținând cont de criza, care bântuie, am scăzut prețul abonamentului la Foaia Poporului dela Lei 160— la 140— anual.

Cu toate, că hârtia, cerneala de tipar, spesele postale și mâna de lucru nu s'au ieftinit, ne-am decis să aducem acest sacrificiu, spre a înlesni iubitorilor noștri abonamentului.

Rugăm deci, pe cititorii și sprijinitorii noștri să-și reînnoiască abonamentele și să-și plătească restanțele la toaie.

În timpurile acestea extrem de grele, avem și noi mare lipsă de bani. Hârtia trebuie plătită înainte, și celelalte cheltuieli ca toaia încă sunt mari.

Repetându-ne rugarea, Vă salutăm cu dragoste trăiește.

Administrația

FOAIA POPORULUI

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: H. N. BRATU

Fondat 1855

Cadouri de Crăciun

și pentru

Anul nou 1935

porțelan, sticlă, tacâmuri,
vase de bucătărie,
galanterie și bijuterii

Jucării de copii

Mare asortiment și prețuri ieftine!

JOHANN WEINDEL

Sibiu, Piața Regele Ferdinand Nr. 15-16

„Banca Oașia”

a fost autorizată de Minister
să primească subscrierii la

Împrumutul de înzestrare a țării

Pentru ușurarea subscrierilor acordă împrumuturi în condițiuni
favorabile. — „Banca Oașia” face toate operațiunile curente de
bancă, primește depuneri și restituie depunerile vechi
sau noul fără nici o reținere sau scădere.

Plantarea din foamnă

aduce succes sigur!

Catalogul general despre pomi, tran-
dafiri, tufe, vițe altoite se trimite la
cerere gratuit.

Ambrosi, Fischer & Co.

Aiud, jud. Alba

15978

1904-1934

Atelier
de dințiSibiu, str. Tribunei 17
Prețuri ieftine!

Cumpăr

imediat cu bani gata

Mașini de treerat

vechi, lățimea tobei 900-
1200 mm. — Adresați-vă
imediat la: Ion Drotleff
Sibiu, Calea Oct. Goga 29.
16022Ceasornice
Bijuterii
Ochelari

ieftin la:

RILL

Sibiu, str. Regina Maria 16
1608

SCALE DE

Stomac

de tot felul ca: lipsa de apetit,
mistuirea grea, catarul de sto-
mac, acroala, greața și vomarea,
sgârșit de stomac și peste toate
greutățile și slăbiciunile stoma-
cului se înlătură prin

Bacanta de stomac „Vertes”

4 sticle 440 Lei. Spesele po-
stale și ambalaj în regie pro-
pria la Farmacia „Vulturul”
Albe, Egoji, Nr. 34, Banat.

De vânzare

două averi în județul Târnava Mică,
una 130 jugăre cositor și arător, 87
jugăre pădure cu edificii, celalaltă
70 jugăre pomerie, vie, arător, cositor
cu intravilanul frumos. — De exa-
rendat lângă orașul Aiud o moșie de
100 jugăre foarte apt pentru oierit.
Informațiuni se pot primi la advo-
catul Dr. Kovács Endre, Aiud.
16028

Dr. Dumitru Nicolae

medic al municipiului Sibiu

Boli interne și de copil. Raze Röntgen, ultra-
violete, infraroșii, Diatermie și unde scurte.Consultații: 11-12 și 2-4. Sibiu, strada Regele Carol II (fostă
Pintenului) Nr. 12, lângă liceul Gh. Lazăr. 16019

Farmacia „CORONA”

Dr. J. Oberth

MEDIAȘ

Telefon Nr. 67

Piața Reg. Ferdinand 23 colț P. Reg. Maria

Depozit bine asortat a tuturor medica-
mentelor și specialităților din țară și

străinătate. În special Vă recomandăm următoarele:

MEDICAMENTE PENTRU ANIMALE: Distol, Galbinol, pra-
furi de ghindură, supozitoare pentru catar de vagină și alte me-
dicamente pentru orice maladii animale. OTAVĂ PENTRU
SOBOLANI ȘI ȘOARECI: Pasta Zelio și semințe, ceapă de mare
și pastă fosforată Steiner. SUBSTANȚĂ PENTRU CONSER-
VAREA MUSTULUI: Natrium benzoicum și Nipakombin.
SUBSTANȚĂ PENTRU CLARIFICAREA VINULUI ȘI PTR.
SULFATARE: Kalumpyrosulfat-tablete. — Vigore și sănătate
prin CEAIURILE Dr. J. Oberth. Ceaiuri pentru orice boli de orice
natură. — Comenzile se rezolvă prompt prin ramburs. Expediere
zilnică prin poștă sau prin tren. 15968

CAFEA

CEAI ȘI COLONALE cele mai superioare
calități în Sibiu numai

„LA PAȘA”

în combinație cu bomboarea de a
PALATULUI și de ZAMFIRESCU.Cea mai bine asortată în țară cu bomboane pentru cadouri cu gust
la orice ocazii. — DEPOZIT DE ZAHAR: Lei 21- kg
cristal, Lei 22- kg. praf, și Lei 23- kg. bucdi.

16025

Strada Regina Maria 42

„ORANIER”

Sobe și mașini de gătit

Sobe-cazane-turnate „Frank”, vânzare în
detaliu proprie dela depozitul fabricii la:

„URANOS S. A.”

Sibiu, Piața Gării 3

Telefon 24

Depozitele Băncii Uniunii Ardelene

Vizitați depozitul nostru!

Prețuri foarte ruduse!

Ocazii favorabile de cumpărare!

Lână pentru lucru de mână

cel mai mare asortiment cu prețurile cele
mai ieftine la firma

Carol Breitenstein

Sibiu, Piața Regele Ferdinand 17

„PASTORUL”, societate anonimă comercială și industrială, în Poiana-Sibiului (jud. Sibiu)

Convocare

Domnii acționari ai Societății anonime comer-
ciale și industriale „PASTORUL” din Poiana-Sibiului,
se convoacă prin aceasta la

a X-a adunare generală ordinată

care se va ține în 16 Decembrie 1934, orele 4 d. e.,
în sala cea mare a Hotelului „Erezi lui Dumitru Șu-
fană” din Poiana. Intrucât în ziua fixată pentru ține-
rea adunării generale ordinare nu se va întruni capi-
talul recerut de Art. 41 din Statut, adunarea se amână
de drept cu 8 zile, edecă pe ziua de 23 Decembrie
1934, la aceeași oră și în același local, când se vor
aduce hotărâri valide cu orice capital reprezentat
(Art. 41).

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de Administrație. Bilanțul pro
1933 și Raportul Cenzorilor. Darea absolutului
Consiliului de Administrație și Cenzori, pe anul de
gestiune 1933.
3. Distribuirea profitului net, realizat conf. Bilanțului.
4. Aprobarea acordului încheiat cu creditorii.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul
1935.
6. Fixarea salariilor funcționarilor.
7. Alegerea alor 4 membri în Consiliul de Admini-
strație pe timp de 3 ani, în locul celor cărora le-a
expirat mandatul.
8. Eventuale propuneri conform Statutului.

Consiliul de Administrație

În înțelesul Art. 38 și 45 din Statut, domnii ac-
ționari care doresc a lua parte la adunarea generală,
sunt poftiți a-și depune necondiționat acțiunile și procu-
rile la sediul societății cu 2 ore înainte de deschi-
derea adunării. 16032

Activa

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1933

Pasiva

	Lei
Casa în numerar	19.065,12
Depuneri proprii în cont crt.	2,5-
Efecte	26.850-
Escont	1.132,683-
Lombard	78.600-
Împrumuturi ipotecare	2.359,273-
Imp. pe Oblig. cu cavenți	7.622,929-
Diferență conf. art. 4	
L.A.D.A. din 1933	140.776-
Amortizări	9.850,50
Anticipațiuni	130.925,50
	11.325,410,50
	18.375-
	11.389.925,62

Debit

Contul Profit și Pierdere

Credit

	Lei
Div. spese administrative	19.748,50
Interese de reescont	21.369-
Impozit	41.117,50
Amortizări	1248-
	9.850,50
	52.216-

	Lei
Capital	1.000.000-
Fond de rezervă	619.559,51
Fond pt. creanțe dubioase	180.000-
Scop de binefaceri	799.559,51
Scop de binefaceri	3.036,71
Depuneri spre fructificare	9.169.703,40
Reescont la B. N. R.	294.000-
Dividendă neridicată	72.970-
Agentură neridicată	3.421-
Pro Diversi, Impozit cuvenit pe 1931	47.235-
	11.389.925,62

Poiana-Sibiului, la 31 Decembrie 1933.

Cassar: Ilie Vonica mp.

Pentru contabilitate: Nicolae Muntean mp.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Ion Vonica mp. președinte, Ilie Muntean mp. vice-președinte, Ioan Șerb mp., Ioan Ghișe mp.,
Gheorghe Șufană mp., Dumitru Bozdog mp., Gheorghe Olariu mp., Dumitru Dăncilă mp.,
Dumitru Stoian mp., Dumitru Șerb mp., Dumitru Dăncilă mp.

Verificat și găsit în conformitate cu registrele societății.

Poiana Sibiului, la 18 Noembrie 1934.

Verificat: Alexe Odor mp. expert contabil

CENZORI

Ion Oprian mp. președinte, Ion Simion mp., Ilie Mănișu mp., Nicolae Nicoară mp., Dumitru Băja mp.

La școală, până la examen!

— Dela Secțiile „Astrei” —

Cu toată truda pe care și-o dă ocărmuirea să împrietenească pe Români cu școala, să-i cunoască foloasele, s'o îndrăgească, suntem încă departe de a avea școala ce ne trebuie. Piedecile cele mai mari le pun chiar părinții copiilor. Nici peste an nu-i lasă să umble la școală regulat. Iar când se desprimăvărează e un adevărat chin pe bieții învățători: zi de zi scade numărul elevilor care vin la lecții.

Cunoaștem, căci doar români suntem și noi, pricinile pe cari le aduc părinții pentru a se desvinovați, că nu-si mai pot da copiii la școală. Ei trebuie să meargă cu vitele, cu porcii, cu găștele apoi cu oile. Sau mânători pe lângă plug.

Suntem un popor de plugari și păstori, e adevărat, și o mână de ajutor nu ne strică, după ce vine sfânta primăvară.

Dar mai suntem și un popor neștiutor și egoist: voim să-i luăm folosul copilului, pentru noi, de când începe a umbla. Nu ne gândim la folosul lui, ci la al nostru. Dar lucru știut este, că părintele tot ce face trebuie să facă pentru copil, nu pentru el.

E adevărat, că după legea de acum, examenile la școlile primare sâtești sunt prea târzii. În Iunie! Ar trebui să fie puse, cel mai târziu, la mijlocul lui Mai.

Dar cei mai mulți părinți cred, că dacă copiii lor au umblat la școală până la mijlocul lui April, au umblat de ajuns.

E însă cea mai mare greșală, din mai multe pricini.

Mai întâi copilul luat dela școală înaintea examenului, nu ajunge să învețe materia toată din clasa în care a fost.

Rămâne cu cunoștințe mai puține decât cei ce umblă până la sfârșit. Apoi, nu are prilejul să facă repetiția materialului. Aceasta se face, de obicei, către sfârșitul anului, înaintea examenelor.

Neputând repeta materialul, uită mult din ce a învățat peste an. În anul următor, copilul luat dela școală înaintea examenului, intră slab pregătit, și în clasa ce urmează nu mai poate ținea pas cu cei ce au cercețat regulat școala.

De aici urmează un rău, de care părinții nu-și dau seamă: copilul rămâne cu un simțământ de umilință, de inferioritate. I-se pare lui însuși un neisprăvit. Și acest simțământ îi taie încrederea în el, îi surpă curajul, nu mai are voință. Din această stare sufletească se poate alege cu o mare lipsă în viață: nu va mai avea încredere în sine, nu se va mai ști prețui.

A lăsa copilul fără examen, însemnează a-l lăsa neîncununat. Copilul răvine să arate înaintea satului ce știe. Sărbătoarea ce se face la examen îi rămâne în suflet toată viața. Examenul e răsplata lui după munca și silința unui an. Copilul se simte orfan, neîndreptățit, și i-se adună amărăciune în suflet, de mic. Crede — și chiar este — neîndreptățit.

Totuși părinții nu se gândesc la aceste neajunsuri mari, ci vor să le ia folosul. Așa am ajuns, că în multe sate nu se înfățișează la examen nici a patra parte a elevilor.

Și e mare greșală, ba chiar păcat, care totdeauna se răzbună mai târziu.

Ion Agârbiceanu

Scrisoare dela sate

Sunt mulți dintre aceia, cari necunoscând viața satului, le place să vorbească de rău aceste chilii, unde avem păstrate atâtea comori sfinte ale trecutului nostru..

Acestor novici le place a proslăvi orașele, a ponegri viața rurală și ceiace se leagă de ea. La orașe este cultură, la sate neștiință — afirmă acești eretici. La orașe înlesniri de viață, la sate sărăcie, noroiu, întunec, primejdie de boală și plictiseală din belșug. Lumea părăsește satele, pentru a se așeza la orașe, unde nădăjduiește că se poate folosi mai cu înlesnire de „binefacerile” civilizației și a progresului.

Plecarea populației dela sate spre orașe a început și la noi să se facă, în mare măsură... (Faceți iubiti cetitori dela sate o numărătoare a acelor cari dela războiu și până în ziua de azi v'au părăsit, ducându-se să-și găsească norocul la orașe. Socotiți întâiu pe acei ce se găsesc pripășiți în capitala țării și pe urmă pe ceilalți — o să vedeți cât e de mare procentul acestor pribegi).

Dacă ar fi să cuprindem într'un cuvânt părerea lumii despre cele două feluri de așezări omenești, am putea spune că orașele sunt vii, iar satele moarte. Chiar micile târgulețe, cari nu sunt altceva decât niște sate mai mari, cu locuințe mai ghemuite și lume mai împestrată, își au în mintea și aprecierea unora o valoare „mai ceva” decât satele pitulate în văgăunile văilor sau ridicate pe dâmburi.

Dar ca să nu mai trăim cu astfel de erezii, fie-mi îngăduit să tâlcuiesc viața satului și a orașului.

Cei cari am trăit mai mult la sate, cari cunoaștem în toate amănuntele viața intimă, de toate zilele, a țaranului, ne-am convins pe deplin, că sub aceia aparență de liniște, de amorteală sau plictiseală — cum îi spun orașenii învățați cu gălăgia — se ascunde în realitate un fond puternic de credință curată și nepângărită, o grije stăruitoare pentru frumoasele virtuți și viață curată și mai presus de toate acestea o neturburată liniște sufletească în fața neprevăzutului, care stă la temelia unei vieți cucernice și neprihănită.

Niciodată, însă, acest fond real al vieții dela sate nu poate fi observat și pătruns mai bine, ca în preajma așa numi-

telor sărbători, praznice împărătești, cum e de pildă Nașterea Domnului sau Învierea.

Din aceste prilejuri, satul își ridică la suprafață toate comorile sale tradiționale, de cari se simte atât de mult legat. De pe acum, au început deja pregătirile în vederea praznicului Nașterii Nazariteanului.... În casele cu strașine de șindrilă, cu gemulețele înguste, se înfiripă pe buzele țaranelor colindele și imnurile de slavă, preamărind pe Acela, care s'a născut în iesle pe fân proaspăt.

Această înviorare a firei este cel mai curat nutremânt sufletească, din care se adapă acei ce își trăiesc viața la sate. Numai la sate simți cu adevărat viața cucernică și neîntinată. Numai aci, muritorul își poate da seama, că dincolo de soarele care încălzește ogoarele și coace spicul grâului, este cineva care cărmuește lumea după legile firii. Aci, la sate simți fiorul rugăciunii, care se înalță spre înălțimile nepătrunse ale văzduhului. Și numai aci auzi cântarea sublimă a temerii: „Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile tale!” Fără să fie învățat de cineva, acest țaran ajunge să înțeleagă taina vieții și să se roage ziditorului și ocrotitorului său.

Pe când la orașe? Deșertăciuni lumești. Iadul în plina lui goliciune: în loc de melodioasele colinde... cântec de chitară, chimvale răsunătoare, ciocniri de pahare și dansuri nebunatice. Nimic în jurul orașeanului nu vorbește de puterea nevăzută. Nimic nu-l îndeamnă să se retragă pentru reculegere sufletească. E ceva amorf, ceva ce nu se poate altoi în felul lor de viață. Negoțul, schimbul de mărfuri și chiar munca în industrie sub pornire capitalistă, însemnează într'o anumită măsură deșertăciune lumească.

Țaranul muncește și produce, orașeanul îl exploatează, schimbă și consumă. Orașeanul e pornit spre vicleșug, fiindcă împrejurările îl împinge într'acolo, pe când țaranul are un rezervor de conștiință nepătată, fiindcă așa l-a învățat natura în mijlocul căreia el și-a format felul lui de a fi.

Se înțelege că nu lipsește nici pentru cei ce locuiesc la oraș răvna de a fi curați și buni. În general, însă, satul este viu, iar orașul este mort, iar nu contrariul, fiindcă în sate principiile fundamentale ale vieții dăinuiesc în armonie și au pornirea spre

sporire, pe când la orașe aceste însușiri se mucegăesc sub ceața greoaie de deșertăciuni lumești, pe cari le aduce civilizația „acestui secol al vitezii”.

Așa dar să fim deplin înțeleși: Satul formează adevărata rezervă, care poate asigura unui neam izbândă, atunci când primejdiiile neprevăzute i-ar pune în cumpănă soarta sa.

Să-i lăsăm deci satului ce este al lui, iar orașenii să-și aducă aminte, că mulți dătoresc o parte din norocul lor, acestor cetățui bogate în virtuți.

Avrig, 1934.

Nic. Nicoară

Exportul de vite pe ultimele 9 luni

La ministerul de agricultură și domeniilor se adună, lunar, toate datele trimise de Sindicatele pentru exportul de animale și carne proaspătă din țară. Din aceste date se constată, că România dela 1 Ianuarie până la 1 Octomvrie 1934, adică în 9 luni, a exportat: 27.848 vite cornute (față de 11.127 în același timp din 1933), 47.993 porci (94.910 în 1933), 539 cai (50 în 1933), 47.784 oi (în 1933 nimic), 52.976 kilograme carne proaspătă (421.520 kgr. în 1933) și 749.881 kgr. slănină (în 1933 nimic).

Pe țări importatoare, exportul s'a desvoltat după cum urmează:

Austria: 6035 vite, 36.210 porci, 7000 kgr. carne și 501 cai.

Cehoslovacia: 11.433 porci.

Insula Malta: 898 vite.

Palestina: 3.692 și 5000 oi.

Italia: 12.396 vite.

Grecia: 3.660 vite, 350 porci și 45.019 oi.

Germania: 980 vite.

Franța: 38 cai; 45.976 kgr. carne proaspătă.

Egipt: N'am exportat nimic.

Siria: 175 vite și 1239 oi.

Elveția: 12 vite și în Anglia: 749.881 kgr. bacon (slănină).

În primele 9 luni ale anului 1934 exportul României a crescut față de același interval de timp din anul trecut, cu: 16.721 vite cornute (în întreg anul 1933, am exportat abia 16.482 vite); cu 489 cai de măcelărie, 47.784 oi și miei și cu 749.881 kgr. bacon (slănină).

Exportul a crescut în Germania, Italia, Anglia și mai ales în țările din Orient.

Exportul a scăzut în Cehoslovacia, Franța, Egipt și în Austria, în ce privește porcii de carne, din cauza taxelor vamale prea urcate și carnea proaspătă de vită, al căru contigent ni s'a suprimat, respectiv, a fost transformat în vite vii.

În schimb am câștigat o nouă piață: Anglia, pentru slănină, care e speranță să compenseze scăderea exportului la carne și porcii vii.

În primele nouă luni ale anului 1934, exportul de vite a crescut, la fel carnea și slănină. Exportul oilor, care dăduse cu totul îndărăt, a luat din nou un avânt destul de promițător îndeosebi în țările din Orient.

Am dori însă, ca exportul porcilor să crească într'o măsură mai mare. În Transilvania și Banat sunt foarte mulți săteni, cari se ocupă cu creșterea porcilor pentru vânzare. Pe vremuri, din aceste ținuturi se vindeau sute de mii de porci grași, cari erau un frumos câștig pentru oameni.

De aceea așteptăm, ca la încheierea convențiilor cu Cehoslovacia, Austria și Germania, să se facă cele mai mari stăruințe cu putință, pentru ridicarea exportului nostru la porci și vite. Delegații noștri să fie mai activi în această direcție. Îi vom urmări, să știm cine sunt și ce fac.

Prețul banilor

În ziua de 22 Noemvrie 1934

Fr. Francezi	6.60 până la	6.90
Dolari	98.—	112.—
Mărci germane	38.—	39.50
Lire sterline	490.—	500.—
Lire italiene	8.80	9.20
Leva	0.90	1.20
Franci elvețieni	32.55	33.40
Șilingi austriaci	23.—	24.—

Cum merge exportul de fructe

Anul acesta recolta fructelor de tot felul a fost foarte bogată. Consumul intern nu poate absorbi însă întreaga producție de fructe, mai cu seamă în anii când recolta este mare, încât nădejdea este în export. De aceea, statul a căutat să înlesnească exportul fructelor în țările cu care avem deja legături și în altele noi. O serie de măsuri au fost luate, în acest scop, încă de astă vară.

— Este timpul să ne întrebăm, care sunt rezultatele, iar producătorii să știe la ce se pot aștepta.

Cel dintâi lucru bun care s'a făcut a fost „standardizarea ambalajelor” adică fixarea pentru fiecare fel de fructe a anumitor lădițe.

S'au înlăturat apoi o mulțime de formalități și de obiceiuri rele, care puneau piedici comerțului de fructe și mai ales exportului. S'au dus negocieri cu câteva state cumpărătoare de fructe, cum sunt: Polonia, Germania etc. care au făcut angajamente pentru cumpărarea unei cantități oarecare din fructele noastre. Din cauză că recolta a fost mare în toate țările, cerințele pentru fructele noastre sunt mici.

Dăm mai jos numărul de vagoane exportat dela începutul campaniei de valorificare a fructelor până la 22 Octombrie a. c., precum și țările unde s'a trimis.

Mere și pere 293 vag. Cehoslovacia, Polonia, Palestina
Struguri . . . 433 „ Polonia, Austria.
Prune proaspete 10 „ Austria
„ uscate . . . 7 „ Egipt
Nuci în coajă 184 „ Germania, Polonia.

În ce privește strugurii, dacă ținem seamă de faptul, că cea mai mare cantitate a mers în Polonia, rezultatul căpătat este foarte mare. Piața poloneză era pierdută pentru strugurii românești, încă de acum câțiva ani, când marfa trimisă a fost o batjocură și Polonezii au fost păcăliți. Piața poloneză era anul acesta în mână Bulgarilor și a Grecilor, ai căror struguri treceau pe noi. Din cauza controlului serios ce s'a făcut la exportul strugurilor noștri, am reușit să ținem piept concurenței celor două țări arătate mai sus și să vindem atâtea sute de vagoane. Polonezii au fost foarte mulțumiți de exportul nostru de struguri și pentru anii viitori drumul ne este acum deschis.

Cât privește merele și perelor, exportul a mers foarte slab și din cele 293 vagoane trimise peste granițe, cea mai mare parte au fost cu mere și pere de vară. Mere de iarnă am exportat până acum puține. Cauza este recolta bogată, pe care o au țările importatoare care până nu vor isprăvi stocurile lor, nu vor să cumpere altele.

Ce speranțe de export avem de acum încolo

Fructele care le avem de exportat acum, sunt nucile și merele. Cele dintâi se caută și se plătesc destul de bine. Greutatea este cu merele; pe deoparte din cauza cantităților mari ce se mai află în țară, iar pe de alta din cauza slabei cerințe din străinătate. În unele țări cum sunt Cehoslovacia și Palestina, importul de mere este liber; în altele, ca Germania și Polonia, importul este contingentat, adică s'a fixat un anumit număr de vagoane care pot fi aduse din țara noastră. Polonia ne-a acordat un contingent de 50 vagoane, care se crede că va fi sporit la 200 vagoane.

Germania ne-a acordat un contingent de 750 vagoane mere, cerând să se trimită astfel:

50 vagoane în Noemvrie
150 „ „ Decemvrie
150 „ „ Ianuarie
200 „ „ Februarie
200 „ „ Martie

Dela 1 Noemvrie intră în vigoare în Germania monopolul importului de fructe, care va fi făcut numai de o organizație a producătorilor de fructe de acolo, în scop de a menține prețurile urcate pentru producția țării lor.

Ni se cere ca exportul celor 750 vagoane, să se facă de o organizație a producătorilor dela noi. Noi însă nu avem o asemenea organizație de producători în

stare de a face export. Pentru fixarea prețurilor și a altor condiții s'a trimis o delegație la Berlin care să negocieze.

O condiție grea ce ni s'a cerut, este de a se controla cel puțin 10.000 buceți mere din fiecare vagon, înainte de exediere, pentru a vedea dacă nu se găsește păduchele de California numit „Saint José”. La sosirea merelor în Germania, se vor controla din nou 5000 bucăți și dacă se va găsi un singur măr cu păduche, vagonul respectiv nu va fi primit.

O mulțime de greutăți ne stau deci în cale și nu trebuie să ne așteptăm la un export mare de mere, cum s'a făcut în alți ani. Dacă vom exporta vre-o mie de vagoane ar fi bine, căci s'ar mai ușura puțin piața internă.

Prețurile cari s'au plătit producătorilor pentru fructele de export, au fost, la sfârșitul lunii Octombrie, următoarele:

mere vărsate (vrac) . . . 2—4 lei kgr.
„ ambalate . . . 5—6 „ „
nuci . . . 16—18 „ „
struguri . . . 5—7 „ „
prune uscate . . . 10—15 „ „

Se apropie iarna și merele trebuie puse la adăpost de ger. Chiar dacă vor mai fi cerințe din străinătate, acestea vor fi pentru lunile de mai târziu: Decemvrie, Ianuarie, Februarie și Martie.

Producătorii să se îngrijască deci de păstrare, la care să pună numai merele sănătoase. Pe cele atinse să caute a le desface acum cum vor putea, căci nu se vor păstra.

Vom ține mereu la curent pe producători cu mersul exportului și cu prețurile

Drumul nou

C. Măleanu

MINISTERUL FINANTELOR

„IMPRUMUTUL de INZESTRARE a ȚĂRII” 4 1/2 % din 1934

PROSPECT DE EMISIUNE

(REZUMAT)

1. Se emit prin subscripție publică obligațiuni de 1.000 lei valoare nominală pe **prețul de 880 Lei obligațiunea.**

Plata obligațiunilor subscrise se face într'un singur vărsământ, odată cu subscrierea, **Între 5—30 Noemvrie 1934.**

2. **O parte din suma de plată se poate achita cu titluri din vechile rente** emise de Stat, socotite pe anumite cursuri arătate în foaia de subscripție. Suma ce se plătește cu titluri de rentă nu poate depăși 20% din valoarea nominală subscrisă.

3. Obligațiunea de 1.000 lei produce o dobândă de 450% pe an care se plătește jumătate la 1 Iunie și jumătate la 1 Decemvrie, **prima plată făcându-se la 1 Iunie 1935.**

4. **Obligațiunile se rambursează în 40 ani** prin trageri la sorți cari se fac de 4 ori pe an: la 1 Februarie și 1 Mai pentru obligațiunile care se rambursează la 1 Iunie următor, și la 1 August și 1 Noemvrie pentru cele care se rambursează la 1 Decemvrie următor. **Prima tragere la sorți se face la 1 Februarie 1935.**

5. În anul întâiu se rambursează cu **premii mari** pentru fiecare un miliard din capitalul subscris.

1 oblig. cu	3.000.000 lei	total	3.000.000 lei
2 „ „ câte	1.000.000 „	„	2.000.000 „
4 „ „ „	500.000 „	„	2.000.000 „
4 „ „ „	250.000 „	„	1.000.000 „
46 „ „ „	100.000 „	„	4.600.000 „
57 obligații rambursate în total			12.600.000 lei

În anii următori, numărul obligațiunilor care se rambursează cu 100.000 lei se micșorează cu câte o obligațiune din an în an.

6. Restul obligațiunilor care se mai amortizează în fiecare an se rambursează cu o primă de 200 lei peste valoarea lor nominală, adică:

Titlurile de	1.000 lei se rambursează cu	1.200 lei
„ „ 2.000 „	„	2.400 „
„ „ 5.000 „	„	6.000 „
„ „ 10.000 „	„	12.000 „
„ „ 20.000 „	„	24.000 „

7. **Plățile dobânzilor și amortismentelor se fac în lei stabiliți,** leul reprezentând o greutate de 10 miligrame aur cu titlul 0,900.

8. **Cupoanele scăzute și obligațiunile eșite la sorți se primesc drept numerar** de către toate Casele Publice.

9. Nu se va face niciodată vre un scăzământ la plata dobânzilor sau a sumelor cu cari se rambursează obligațiile, adică **aceste plăți sunt scutite de orice impozite sau taxe.**

Obligațiunile mai sunt **scutite de impozitul pe succesiuni, dote și donațiuni.**

10. Obligațiunile se primesc spre lombardare, garanții și cauțiuni.

11. Subscripțiile se fac la:

Banca Națională a României și Sucursalele ei;

Cassa Națională de economie și Cecuri Poștale; La Birourile Oficiilor Poștale.

Toate Casele Publice și la Băncile ce se vor arăta la timp.

NOTĂ. — Lămuriri se găsesc în prospectul de emisiune.

Unde se poate subscrie la împrumutul intern

în orașul și jud. Sibiu

În orașul și județul Sibiu s'au înființat următoarele ghișee, unde se poate subscrie la împrumutul de înzestrare a Țării: în Sibiu la: Administrația de Incasări și Plăți, Percepțiile de Circ. urbane din orașul Sibiu, Percepțiile de Circ. rurale din județul Sibiu, Percepțiile de agenție din județul Sibiu, Banca Albina, Cassa Generală de Economii, Institutul de Credit Fonciar, Banca Oașia, Banca de Industrie și Comerț, Banca Ardeleană și Cassa de Economii, Banca Comercială, Banca Uniunii Arde-

lene, Banca Românească suc. Sibiu, Banca Centrală pt. Industrie și Comerț, Banca de Asigurare Transilvania, Banca Ardeleană Suc. Sibiu, precum și la: Banca „Poporul” Săliște, Banca „Mielul” Poiana, Banca „Agricolă Avrigeana” Avrig, Banca „Viitorul” Ocna-Sibiului, Banca „Păstorul” Poiana, Banca „Mărgineana” Poiana, Banca „Andreiană” Rășinari, Banca de Împrumut și Credit, Cisnădie, Banca de Economie și Împrumut, Apoldul de sus și la Banca de Economie și Împrumut, Mercurea.